

KULTURUTSKOTTETS UTLÅTANDE 8/2005 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2004

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 april 2005 en berättelse om regeringens åtgärder under år 2004 (B 3/2004 rd) till grundlagsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att de övriga fackutskotten ska lämna utlåtande om ärendet till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- undervisningsråd Heikki Blom, konsultativ tjänsteman Risto Ruohonen och överinspektör Katri Santtila, undervisningsministeriet
- ordförande för barnkultursektionen Sanna Tyyri-Pohjonen, centralkommissionen för konst
- ordförande Sari Lakso, Finlands Danskonstnärsförbund rf
- ombudsman Piia Ahonen och projektchef Pirjetta Mulari, Informationscentret för dans
- ordförande Aki Holopainen, Privatskolornas Förbund rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I detta utlåtande behandlar kulturutskottet utlandsskolor, barnkulturcentrum och stöd för danskonst.

Utlandsskolor

Finländsk grundläggande utbildning anordnas i undantagsfall också utomlands. För sådan utbildning krävs tillstånd av statsrådet att ordna utbildning. För närvarande har tillstånd beviljats 12 anordnare. Utskottet erfar att antalet elever i dessa skolor enligt senaste statistik uppgår till drygt 250. Tillstånd att ordna gymnasieutbildning har tillsvidare inte beviljats finländska anordnare utanför Finlands gränser. Finländska ungdomar som bor utomlands bedriver studier

enligt finländskt skolsystem främst med stöd av distansundervisning.

Enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning och 4 § i gymnasielagen är villkoret för beviljat tillstånd att anordna utbildning att utbildningen är behövlig och att sökanden har yrkeskompetens och ekonomiska förutsättningar att ordna utbildningen på ett ändamålsenligt sätt. För grundläggande utbildning beviljas tillståndet av statsrådet och för gymnasieutbildning av undervisningsministeriet.

Allt eftersom vi blir mer internationellt förankrade ökar efterfrågan på utlandsskolor. Kulturutskottet anser det viktigt att undervisningsministeriet bl.a. utifrån sina ekonomiska resur-

ser överväger möjligheten att initiera också gymnasieutbildning utomlands.

Barnkulturcentrum

Finland har under de senaste åren satsat på barnkulturen som på så sätt har konsoliderat sin ställning som en del av kulturpolitiken. Arbetet har gynnats av bl.a. undervisningsministeriets barnkulturpolitiska program samt enskilda kommuners egna program. Nätverket Taikalamppu har visat sig vara viktigt för aktörer inom branschen och har också gjort kulturutbudet tillgängligare för institutionerna i barnets vardag från hem till dagvård, skola och fritidsaktiviteter. Nätverket Taikalamppu har ambitionen att utveckla konst- och kulturtjänsterna för barn och ungdomar i hela landet genom att stödja verksamheten inom existerande barnkulturcentrum. Utskottet finner det betydelsefullt att man främjar kulturtjänster för barn i hela landet. Det kräver ytterligare finansiering.

Utskottet understryker att nätverket av barnkulturcentrum inte ska ordna bastjänster inom barnkultur utan utveckla barnkulturen och dess innehåll.

Utskottet noterar att utöver satsningarna på barnkultur bör man också satsa på kulturutbudet för ungdomar i åldern 12—18 år.

Stöd för danskonst

Finländsk nutidsdans fick under fjolåret sina första regionala danscentrum. Meningen med de regionala centrumen är att öka sysselsättningen bland dansare, öka utbudet av tjänster inom dansbranschen och att utveckla danskonsten rent allmänt. Arbetsmöjligheterna uppstår till följd av turnerande föreställningar, möjligheter till längre anställningsförhållanden, delproduktioner, produktions- och serviceverksamhet och annat motsvarande. Verksamheten i de regionala centrumen gynnar särskilt de fria, enskilda konstnärer och grupper som saknar finansiering, lokaler och produktionskompetens. Nätverket av regionala centrum har inlett sin verksamhet vilket ger möjligheter till högkvalitativa föreställ-

ningar i en större del av vårt land än förr. De regionala centrumen förlänger bl.a. dansföreställningarnas livscykel vilket dels är av betydelse för utvecklingen av branschen, dels förnuftigt i ekonomiskt hänseende. Ett problem inom danskonsten är bl.a. bristen på lämpliga lokaler både för repetitioner och föreställningar.

Merparten av den nyskapande potentialen inom danskonsten återfinns inom grupper som inte får statsandelar. Utskottet konstaterar att grupper och enskilda frilansdansare som inte omfattas av lagen om statsandelar behöver få jobb i betydligt högre grad än för närvarande.

Utskottet uppmärksammar också att våra mest framgångsrika dansare/koreografer har skördat lagrar utomlands. Utskottet anser det viktigt att stödja dansarna i det internationella samarbetet. Finländsk danskonst är ett utmärkt visitkort för finländsk kultur.

Riksdagens uttalanden

På grundval av erhållen utredning anser utskottet att följande i berättelsen relaterade åtgärder utförda med anledning av riksdagens uttalanden är tillräckliga eller annars har blivit obehövliga:

- *Yrkeshögskola*, RP 319/1994 rd (s. 189)
- *Fortbildning för lärare*, B 6/1995 rd (s. 189)
- *Visningsstipendier*, RP 158/1996 rd (s. 190)
- *Grunderna för beräkning av priserna per enhet för yrkeshögskolor*, RP 122/1997 rd (s. 192)
- *Förskoleundervisningsreformen*, RP 91/1999 rd, alla uttalanden (s. 194)
- *Yrkeshögskolorna, finansieringssystem*, RP 206/2002 rd, första uttalandet (s. 205)
- *En utbildningspolitisk redogörelse*, SRR 2/2002 rd (s. 205).

Utlåtande

Kulturutskottet föreslår

att grundlagsutskottet beaktar, vad som ovan sägs.

Helsingfors den 22 september 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kaarina Dromberg /saml
vordf. Säde Tahvanainen /sd
medl. Esko Ahonen /cent
Sinikka Hurskainen /sd
Tuomo Hänninen /cent
Tatja Karvonen /cent

Minna Lintonen /sd
Kirsi Ojansuu /gröna
Seppo Särkiniemi /cent
Marja Tiura /saml
Jutta Urpilainen /sd
ers. Marjukka Karttunen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.